

Trenuję umysł z Lokomotywą. Rozpoznaję liczby. Pomocnik

STRONY 2–3 Monografia liczb 1, 2 i 3

Ćwiczenie 1

- ▶▶ Popatrz na kartonik z liczbą w lewym górnym rogu. Czy wiesz, co to za liczba?
 - ▶▶ Ile koralików zaczepiono na sznurku przymocowanym do kartonika z liczbą 1?
 - ▶▶ Popatrz teraz na obrazki umieszczone obok kartonika z liczbą 1. Ile palców pokazano na fotografii? Ile motyli jest w ramce? Ile jest kresek?
 - ▶▶ W miejscu zaznaczonym przerywaną linią należy wkleić ściankę kostki z jedną kropką. Znajdź w naklejkach do tej strony odpowiednią ściankę kostki i wklej ją w wyznaczonym miejscu.
 - ▶▶ Przeczytaj teraz podpisy umieszczone pod obrazkami znajdującymi się obok kartonika z liczbą 1.
Być może dzieci nie potrafią jeszcze przeczytać tych wyrazów, ale mogą wspomagać się obrazkami.
- Analogiczne polecenia zadajemy odnośnie do pozostałych liczb i grup obrazków.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Ile łącznie niebieskich kresek narysowano na tej stronie? Ile łącznie kropek jest na ściankach kostek na tej stronie? Ile jest łącznie motyli? Ile jest łącznie koralików na sznurkach?
- ▶▶ Ile jest łącznie brązowych motyli? Ile jest łącznie niebieskich motyli? Ile jest łącznie czarno-białych motyli?

Ćwiczenie 2

- ▶▶ Wytnij karteczki z liczbami z dołu strony. Ile jest karteczek z liczbą 1? A z liczbą 2? A z liczbą 3?
 - ▶▶ Popatrz na fotografie ptaków. Czy znasz te wszystkie ptaki? Podaj ich nazwy. [sowa, mewa, pawie, kaczkę, bocian, gołąb]
 - ▶▶ Ile jest sów? [jedna] Wklej pod sową liczbę 1. Przeczytaj podpis.
Być może dzieci nie potrafią jeszcze przeczytać tych wyrazów, ale mogą wspomagać się obrazkami.
- Analogiczne polecenia zadajemy odnośnie do kolejnych gatunków ptaków.
- ▶▶ Czy zostały ci jakieś karteczki z liczbami? [nie]
 - ▶▶ Przeczytaj jeszcze raz wszystkie podpisy pod fotografiami.

Ćwiczenie 3

Jest to pierwsza próba pisania cyfr, zrealizowana w formie zabawy (dzieci odszukują w płatanince kształty cyfr i piszą je po śladzie). W ćwiczeniach *Piszę i rysuję* na s. 44 znajduje się dodatkowe ćwiczenie pozwalające kształtować umiejętność pisania cyfr 1, 2 i 3 po śladzie (tyle bowiem przewiduje nowa podstawa programowa wychowania przedszkolnego).

- ▶▶ Pokoloruj w płatanince jedynki na niebiesko, dwójki na czerwono, a trójki na zielono.
- ▶▶ Ile jedynek udało ci się znaleźć? A ile dwójek? A ile trójek?

STRONY 4–5 Rozpoznawanie cyfr 1, 2 i 3

Ćwiczenie 1

- ▶▶ Ile kokardek jest na każdym sznurku?
- ▶▶ Pokoloruj na każdym sznurku tyle kokardek, ile wskazuje liczba na tabliczce.
- ▶▶ Ile kokardek pokolorowałeś na pierwszym sznurku? Ile na drugim? A ile na trzecim?

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Ile kokardek pozostało niepokolorowanych na kolejnych sznurkach?
- ▶▶ Ile łącznie kokardek pokolorowałeś?
- ▶▶ Ile łącznie kokardek jest niepokolorowanych?

Ćwiczenie 2

Dzieci rozwiązują zadanie samodzielnie. Można im podpowiedzieć, że w każdej parze znajduje się jedna poprawnie zapisana cyfra.

Ćwiczenie 3

- ▶▶ Jakie zwierzęta rozpoznajesz na obrazkach? [koty, ślimak, wiewiórki, pająki, żaby i pies]
 - ▶▶ Jakie kolory mają kulki z liczbami? Jaką liczbę zapisano na żółtej kulce, a na niebieskiej? A na fioletowej?
 - ▶▶ Ile psów jest w pętli? [jeden] Czy na obrazku są jeszcze jakieś psy? [nie] Z jaką liczbą połączono pętlę z psem? [z liczbą 1]
 - ▶▶ Ile kotów jest na obrazku? [3] Otocz je pętlą. Połącz teraz pętlę z odpowiednią liczbą. Z jaką liczbą połączyłeś pętlę z kotami? [z liczbą 3] Jaki kolor ma kulka z tą liczbą?
- Podobne polecenia zadajemy odnośnie do pozostałych grup zwierząt.

Ćwiczenie 4

To ćwiczenie dzieci mogą wykonać samodzielnie.

Ćwiczenie 5

- ▶▶ Czy rozpoznajesz dzieci na obrazku? Wymień ich imiona, zaczynając od lewej strony.
- ▶▶ Dzieci stoją na podium, od którego odkleiły się numery miejsc. Czy umiesz mimo to ustalić, kto zajął pierwsze miejsce? A kto drugie? Kto zajął trzecie miejsce?
Możemy wyjaśnić dzieciom, że jeśli dwóch zawodników zajmuje to samo miejsce, to mówimy, że zajęli oni to miejsce ex aequo.
- ▶▶ Wklej na podium odpowiednie numery. Jaki numer wkleiłeś pośrodku? Jaki z prawej strony, a jaki – z lewej strony?
Przy okazji tego zadania zwróćmy dzieciom uwagę, że cyfry 1, 2 i 3 wyrażają nie tylko ilość, ale też kolejność (numerację): 1 – to pierwszy, 2 – drugi, 3 – trzeci.

STRONY 6–7 Monografia liczb 4 i 5

Ćwiczenie 1a

Pracujemy analogicznie jak w wypadku ćwiczenia 1 ze s. 2 ćwiczeń.

Ćwiczenie 1b

- ▶▶ Jaką liczbę zapisano na etykietce przy żółtym worku? A jaką przy niebieskim worku?
- ▶▶ Dorysuj brakujące elementy cyfry 4 w żółtym worku, a cyfry 5 – w niebieskim worku.
- ▶▶ Ile jest cyfr w żółtym worku? A w niebieskim?

Ćwiczenie 2

Pracujemy analogicznie jak w wypadku ćwiczenia 3 ze s. 4 ćwiczeń.

Ćwiczenie 3

- ▶▶ Przeczytaj liczby zapisane na karteczkach. Zaczynaj od lewej strony.
- ▶▶ Wytnij karteczki z liczbami. Sprawdź, czy po drugiej stronie liczby znajduje się odpowiednia liczba pajacyków.
- ▶▶ Ułóż teraz liczby od najmniejszej do największej. Przeczytaj kolejne liczby.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Teraz ułóż liczby od największej do najmniejszej. Przeczytaj ułożone liczby.
 - ▶▶ Wybierz liczby mniejsze od 3. Przeczytaj je.
 - ▶▶ Wybierz liczby większe od 2. Przeczytaj je.
- Karteczki z liczbami warto zachować. Można je wykorzystać do innych zabaw.

STRONY 8–9 Rozpoznawanie cyfr 1, 2, 3, 4 i 5

Ćwiczenie 1

To zadanie dzieci mogą wykonać samodzielnie.

- ▶▶ Co przedstawia pokolorowany rysunek? [koguta]

Ćwiczenie 2

To ćwiczenie stanowi wstęp do dodawania liczb, na razie nie wprowadzamy znaku +.

- ▶▶ Ile bananów jest na pierwszym obrazku? Ile jest bananów żółtych, a ile zielonych?
- ▶▶ Ile jest razem pokolorowanych bananów? Ilu bananów nie pokolorowano?
- ▶▶ Ile jabłek jest na drugim obrazku? Spójrz na instrukcję pod obrazkiem. Ile jabłek trzeba pokolorować na zielono? A ile – na czerwono?
- ▶▶ Pokoloruj wybrane jabłka zgodnie z instrukcją.
- ▶▶ Ile jabłek łącznie pokolorowałeś? Ile jabłek pozostało niepokolorowanych?

Analogicznie pracujemy z kolejnymi obrazkami.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Ile jest łącznie zielonych owoców? Ile jest łącznie żółtych owoców?
- ▶▶ Czy fioletowych owoców jest więcej niż czerwonych?
- ▶▶ Ile jest łącznie niepokolorowanych owoców?

Ćwiczenie 3

To zadanie dzieci mogą wykonać samodzielnie.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Ile łącznie marchewek dokleić?
- ▶▶ W której pętli dokleić ich najwięcej, a w której – najmniej?

STRONY 10–11 Monografia liczb 6 i 7

Ćwiczenie 1a

Pracujemy analogicznie jak w wypadku ćwiczenia 1 ze s. 2 ćwiczeń.

Ćwiczenie 1b

- ▶▶ Pokoloruj w płatanince piątki na niebiesko, szóstki na czerwono, a siódemki na zielono.
- ▶▶ Ile piątek udało ci się znaleźć? A ile szóstek? A ile siódemek?

Polecenia dodatkowe

Dzieci mogą też wyszukać i pokolorować jedyńki i czwórki.

Ćwiczenie 2

Dzieci pracują samodzielnie.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Które z dzieci ma najwięcej balonów, a które – najmniej?
- ▶▶ O ile balonów więcej od Oskara ma Antek?
- ▶▶ O ile balonów mniej od Eli ma Iwonka?
- ▶▶ Ile balonów musiałaby Iwonka oddać Antkowi, aby oboje mieli ich tyle samo? A ile Ela – Oskarowi?

Ćwiczenie 3

To zadanie stanowi wstęp do dodawania z okienkiem, które będzie ćwiczone w klasie 1.

Gdyby dzieci miały kłopot z odtworzeniem układu kropek na poszczególnych ściankach kostki, niech skorzystają z kostek do gry.

STRONY 12–13 Rozpoznawanie cyfr od 1 do 7**Ćwiczenie 1**

▶▶ Spójrz na górne trzy zielone pola z grzybami. Przedstawiono na nich grzyby jadalne. Grzyby z ciemnobrązowymi kapeluszami to borowiki, te żółte to kurki, a te z jasnobrązowymi kapeluszami to koźlarze.

- ▶▶ Ile jest borowików? Ile jest kurek? Ile jest koźlarzy?
- ▶▶ Których grzybów jest najwięcej, a których – najmniej?
- ▶▶ Wytnij karteczki z liczbami z boku strony i przyklej przy polach z grzybami jadalnymi odpowiednie liczby.
- ▶▶ Jakie liczby ci zostały? Przeczytaj je.
- ▶▶ Popatrz teraz na trzy dolne zielone pola. Umieszczono na nich grzyby trujące: muchomory czerwone, strzępiaki ceglaste i muchomory sromotnikowe (te z zielonymi kapeluszami).
- ▶▶ Policz, ile jest grzybów w kolejnych grupach i wklej przy polach właściwe liczby.

Polecenie dodatkowe

- ▶▶ Podkreśl napis *Grzyby jadalne* na zielono, a *Grzyby trujące* na czerwono.

Ćwiczenie 2

- ▶▶ Spójrz na zielone pola na tej stronie. Na każdym z nich mają być umieszczone inne grzyby.
- ▶▶ Ile ma być borowików? Ile koźlarzy? A ile – kurek?
- ▶▶ Ile ma być muchomorów czerwonych? Ile – sromotnikowych? A ile – strzępiaków?
- ▶▶ Doklej na polach brakujące grzyby zgodnie z podaną liczbą.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Których grzybów jadalnych jest najwięcej, a których – najmniej?
- ▶▶ Których grzybów trujących jest najmniej, a których – najwięcej?
- ▶▶ Ile koźlarzy trzeba by było zerwać, żeby było ich tyle samo co borowików?
- ▶▶ Ile kurek musiałyby jeszcze urosnąć, aby było ich tyle co koźlarzy?

STRONY 14–15 Liczby porządkowe od 1 do 7**Ćwiczenie 1**

▶▶ Mamy tu dwa obrazki: z mrówkami i z biedronkami. Pierwszy obrazek przedstawia mrówki idące w prawo. Ile jest tych mrówek?

Objaśniamy dzieciom legendę. Zwracamy uwagę, że teraz kolejne napisy mówią o tym, która z kolei mrówka ma być otoczona pętlą w podanym kolorze. Zapisane liczby odczytujemy więc trochę inaczej niż poprzednio (gdy były umieszczane pod obrazkami z jakąś liczbą elementów) – *pierwsza* zamiast *jeden*, *druga* zamiast *dwa* itd.

- ▶▶ Otocz pętlami odpowiednie mrówki zgodnie z instrukcją.
- ▶▶ Drugi obrazek przedstawia biedronki. W którą stronę idą? [w lewo]
- ▶▶ Czy biedronek jest tyle samo co mrówek?
- ▶▶ Otocz pętlami odpowiednie biedronki zgodnie z instrukcją.

Ćwiczenie 2

To zadanie dzieci mogą wykonać samodzielnie. Ustalmy tylko wspólnie z nimi, w którą stronę idą lub lecą poszczególne zwierzęta.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Ile jest much? Ile jest bocianów? Ile jest jaskółek?

Ćwiczenie 3

- ▶▶ Policz gęsi na obrazku. W którą stronę idą?

- ▶▶ Która z kolei gęś ma kokardę? Która ma kwiatka?
- ▶▶ Przeczytaj podpis pod obrazkiem. Dorysuj zieloną kokardę odpowiedniej gęsi.
- ▶▶ Zastoń podpis pod rysunkiem i wypowiedz go z pamięci, patrząc na obrazek.

Ćwiczenie 4

Po wspólnym omówieniu poprzedniego ćwiczenia to zadanie dzieci wykonują samodzielnie.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Zastoń podpis pod krowami i wypowiedz go z pamięci, patrząc na obrazek.
- Analogiczne polecenie formułujemy do pozostałych obrazków.

STRONY 16–17 Monografia liczb 8, 9 i 0; rozpoznawanie cyfr od 0 do 9

Ćwiczenie 1

Pracujemy analogicznie jak w wypadku ćwiczenia 1 ze s. 2 ćwiczeń.

Ćwiczenie 2

Dzieci pracują samodzielnie.

Ćwiczenie 3

Pracujemy analogicznie jak w wypadku ćwiczenia 3 ze s. 7 ćwiczeń.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Wyjmij karteczki z liczbami od 1 do 5, które wyciąłeś ze strony 7 ćwiczeń.
 - ▶▶ Ułóż wszystkie liczby od najmniejszej do największej. Przeczytaj ułożone liczby.
 - ▶▶ Wybierz liczby mniejsze od 7. Przeczytaj je.
 - ▶▶ Wybierz liczby większe od 5. Przeczytaj je.
- Karteczki z liczbami warto zachować. Można je wykorzystać do innych zabaw.

STRONY 18–19 Rozpoznawanie cyfr od 0 do 9

Ćwiczenie 1

- ▶▶ Odczytaj głośno liczby.
- ▶▶ Policz niebieskie kreski, które narysowano obok liczby 6. Ile ich jest?
- ▶▶ Narysuj przy każdej liczbie tyle kresek, ile oznacza dany zapis. Postaraj się rysować kreski starannie (nie wychodząc poza niebieskie linie).

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Obok liczby 6 jest 6 kresek. O ile więcej kresek narysowałeś przy liczbie 7? A przy liczbie 9?

Ćwiczenie 2

Zob. uwagi do ćwiczenia 3 ze s. 11 ćwiczeń.

Ćwiczenie 3

- ▶▶ Wymień nazwy zwierząt i przedmiotów, które widzisz na kolejnych obrazkach. [konie, krowy, kaczki sowy, butka, parówki, muchy, mrówki, maliny, gruszki, pudełka, puszki, piłki, maskotki, gwoździe, młotki]
- ▶▶ Spróbujemy teraz odszyfrować wierszyk, który zapisano za pomocą obrazków i liczb. Ile jest koni? Ile jest krów? Przeczytaj zatem pierwszy wers wierszyka. [6 koni, 3 krowy]
- ▶▶ Ile jest kaczek, a ile sów? Wklej w okienkach odpowiednie liczby. Przeczytaj drugi wers wierszyka. [5 kaczek, 2 sowy]
- ▶▶ W ten sposób powstała pierwsza zwrotka wierszyka. Przeczytaj ją jeszcze raz. [6 koni, 3 krowy/5 kaczek, 2 sowy]

Analogicznie pracujemy z kolejnymi zwrotkami. Na koniec ochotnicy próbują kilkakrotnie przeczytać cały wierszyk wspomagając się obrazkami i wklejonymi liczbami.

STRONY 20–21 Monografia liczby 10; rozpoznawanie liczb od 0 do 10

Ćwiczenie 1a

- ▶▶ Popatrz na kartonik z liczbą w lewym górnym rogu. Czy wiesz, co to za liczba?
- ▶▶ Ile koralików zaczepiono na sznurku przymocowanym do kartonika z liczbą 10?
- ▶▶ Popatrz teraz na obrazki umieszczone obok kartonika z liczbą 10. Ile palców pokazano na fotografii? Ile motyli jest w ramce? Ile jest kresek? Nie zapomnij o policzeniu też kresek ukośnych.
- ▶▶ W miejscu zaznaczonym przerywaną linią należy wkleić ścianki kostki, na których jest łącznie 10 oczek. Znajdź w naklejkach do tej strony odpowiednie ścianki kostki i wklej je w wyznaczonym miejscu.
- ▶▶ Przeczytaj teraz podpisy umieszczone pod obrazkami znajdującymi się obok kartonika z liczbą 10.

Być może dzieci nie potrafią jeszcze przeczytać tych wyrazów, ale mogą wspomagać się obrazkami.

Ćwiczenie 1b

- ▶▶ Popatrz na ten dziwny obrazek. Aby się dowiedzieć, co przedstawia, połącz kropki znajdujące się przy kolejnych liczbach. Zaczniij od 0 i łącz kolejne kropki do 10. Na koniec możesz połączyć 0 z 10. Co przedstawia rysunek, który otrzymasz? [żaglówkę]

Polecenie dodatkowe

- ▶▶ Pokoloruj otrzymany statek i dorysuj tło.

Ćwiczenie 2

Zob. uwagi do ćwiczenia 3 ze s. 4 ćwiczeń.

STRONA 22 Rozpoznawanie liczb od 0 do 10

Ćwiczenie 1

- ▶▶ Spójrz na znane ci już karty do gry umieszczone w dwóch rzędach. Przeczytaj czerwone liczby umieszczone między rzędami kart. Jak myślisz, dlaczego pierwszą kartę połączono z liczbą 5? [Bo na tej karcie jest 5 patyczków.]
- ▶▶ Połącz pozostałe karty z liczbami tak, aby czerwona liczba pokazywała, ile jest patyczków na karcie, z którą jest połączona.

Ćwiczenie 2

- ▶▶ Czy domyślasz się, co przedstawia obrazek?
- ▶▶ Pokoloruj obrazek zgodnie z instrukcją umieszczoną pod nim. Na jaki kolor pokolorujesz pola z liczbą 7? [na brązowo] A z liczbą 4? [na niebiesko]

Tego typu pytania pozwolą sprawdzić, czy wszystkie dzieci zrozumiały instrukcję i wiedzą, jak ją interpretować.

- ▶▶ Opowiedz, co znajduje się na ilustracji. [lew, góra z ośnieżonym szczytem, słońce]

STRONA 23 Ćwiczenie manipulacyjne – ściganka

Dzieci wycinają planszę ze ściganką, na której są umieszczone różne zwierzęta. Następnie przygotowują pionki i kostkę do gry.

- Grę rozgrywa się w parach.
- Jeśli pionek zawodnika stanie na polu oznaczonym liczbą, dziecko musi naśladować głos zwierzęcia, które znajduje się przy tym polu, tyle razy, ile pokazuje liczba (np. jeśli pionek zawodnika stanie na polu z liczbą 7, przy którym stoi kura, zawodnik powinien 7 razy powiedzieć: *ko, ko, ko...*). Warto przypomnieć dzieciom, jak nazywają się odgłosy wydawane przez zwierzęta: pies – szczeka (*hau, hau*), kura – gdacze (*ko, ko*), koń – rzy (*ia, ia*), wąż – syczy (*sy, sy*), kot – miauczy (*miau, miau*), krowa

– muczy (*mu, mu*), kaczka – kwacze (*kwa, kwa*), baran – beczy (*be, be*), sowa – pohukuje (*hu, hu*), komar – bzyczy (*bzy, bzy*), wrona – kracze (*kra, kra*), świnia – chrumka (*chrum, chrum*).

- Z pól oznaczonych kangurkami gracze przeskakują na inne pola, zgodnie ze strzałkami.

STRONA 24 Ćwiczenie manipulacyjne – ściganka

Najpierw dzieci samodzielnie opracowują swoją ścigankę zgodnie z poleceniem zadania. Następnie grają w parach – dwukrotnie, za każdym razem z inną planszą.

STRONY 25 Rozpoznawanie liczb od 0 do 10

Ćwiczenie

Zob. uwagi do ćwiczenia 3 ze s. 19 ćwiczeń.

STRONY 26–27 Rozpoznawanie liczb od 0 do 10; liczby porządkowe od 1 do 10

Ćwiczenie 1

- ▶▶ Przyjrzyj się ilustracji. Jakie elementy zastawy stołowej znajdują się na stole?
- ▶▶ Ile widzisz tu filiżanek? [6]
- ▶▶ Spójrz na szare małe obrazki pod ilustracją. Przy każdym obrazku zapisano wszystkie liczby od 0 do 10. Obok filiżanki tylko jedna liczba jest otoczona czerwoną pętelką. Jak myślisz dlaczego? [Oznacza to, że na dużej ilustracji jest 6 filiżanek.]
- ▶▶ Policz na ilustracji pozostałe elementy przedstawione na małych obrazkach i zaznacz pętelkami odpowiednie liczby.

Zwróćmy uwagę dzieci na to, że liczymy tylko elementy na ilustracji. Elementów pod ilustracją nie liczymy, bo rysunki pod ilustracją służą tylko do tego, żebyśmy wiedzieli, co mamy liczyć.

- ▶▶ Popatrz na liczby, które zaznaczyłeś. Powiedz (jednym zdaniem), co z tych liczb wynika. [Na ilustracji jest 6 filiżanek, 3 miski itd.]

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Jakie jeszcze przedmioty znajdują się na stole, a nie ma ich na małych obrazkach pod ilustracją? [talerze i talerzyki, łyżeczki, dzbanek]
- ▶▶ Policz, ile jest talerzy, ile – talerzyków, ile – łyżeczek, a ile – dzbanków.

Ćwiczenie 2

Omawiamy z dziećmi legendę przedstawioną za pomocą tabeli, a następnie samodzielnie rozwiązują zadanie.

- ▶▶ Wymień kolory kolejnych wagonów ustawionych za lokomotywą.

Ćwiczenie 3

Przed wykonaniem tego ćwiczenia warto przeczytać dzieciom cały wiersz J. Tuwima, *Rzepka*.

*Zasadził dziadek rzepkę w ogrodzie,
Chodził tę rzepkę oglądać co dzień.
Wyrosła rzepka jędrna i krzepka,
Schrupać by rzepkę z kawałkiem chlebka!
Więc ciągnie rzepkę dziadek niebożę,
Ciągnie i ciągnie, wyciągnąć nie może!*

*Zawołał dziadek na pomoc babcię:
„Ja złapię rzepkę, ty za mnie złap się!”
I biedny dziadek z babcią niebogą
Ciągną i ciągną, wyciągnąć nie mogą!
Babcia za dziadka,
Dziadek za rzepkę,
Oj, przydałby się ktoś na przyczepkę!*

Przyleciał wnuczek, babci się złapał,
Poci się, stęka, aż się zasapał!
Wnuczek za babcię,
Babcia za dziadka,
Dziadek za rzepkę,
Oj, przydałby się ktoś na przyczepkę!
Pocą się, sapią, stękają srogo,
Ciągną i ciągną, wyciągnąć nie mogą!

Zawołał wnuczek szczeniaczka Mruczka,
Przyleciał Mruczek i ciągnie wnuczka!
Mruczek za wnuczka,
Wnuczek za babcię,
Babcia za dziadka,
Dziadek za rzepkę,
Oj, przydałby się ktoś na przyczepkę!
Pocą się, sapią, stękają srogo,
Ciągną i ciągną, wyciągnąć nie mogą!

Na kurkę czyhał kotek w ukryciu,
Zaszczekał Mruczek: „Pomóż nam, Kiciu!”
Kicia za Mruczka,
Mruczek za wnuczka,
Wnuczek za babcię,
Babcia za dziadka,
Dziadek za rzepkę,
Oj, przydałby się ktoś na przyczepkę!
Pocą się, sapią, stękają srogo,
Ciągną i ciągną, wyciągnąć nie mogą!

Więc woła Kicia kurkę z podwórka,
Wnet przyleciała usłużna kurka.
Kurka za Kicię,
Kicia za Mruczka,
Mruczek za wnuczka,
Wnuczek za babcię,
Babcia za dziadka,
Dziadek za rzepkę,
Oj, przydałby się ktoś na przyczepkę!
Pocą się, sapią, stękają srogo,
Ciągną i ciągną, wyciągnąć nie mogą!

Szła sobie gąska ścieżynką wąską,
Krzyknęła kurka: „Chodź no tu gąsko!”
Gąska za kurkę,
Kurka za Kicię,
Kicia za Mruczka,
Mruczek za wnuczka,
Wnuczek za babcię,
Babcia za dziadka,
Dziadek za rzepkę,
Oj, przydałby się ktoś na przyczepkę!
Pocą się, sapią, stękają srogo,
Ciągną i ciągną, wyciągnąć nie mogą!

Leciał wysoko bocian-długonos,
„Fruńże tu, boćku, do nas na pomoc!”
Bociek za gąskę,
Gąska za kurkę,
Kurka za Kicię,
Kicia za Mruczka,
Mruczek za wnuczka,
Wnuczek za babcię,
Babcia za dziadka,
Dziadek za rzepkę,
Oj, przydałby się ktoś na przyczepkę!
Pocą się, sapią, stękają srogo,
Ciągną i ciągną, wyciągnąć nie mogą!

Skakała drogą zieloną żabka,
Złapała boćka – rzadka to gratka!
Żabka za boćka,
Bociek za gąskę,
Gąska za kurkę,
Kurka za Kicię,
Kicia za Mruczka,
Mruczek za wnuczka,
Wnuczek za babcię,
Babcia za dziadka,
Dziadek za rzepkę,
A na przyczepkę
Kawka za żabkę
Bo na tę rzepkę,
Też miała chrapkę.

Tak się zawzięli,
Tak się nadęli,
że nagle rzepkę
Trrrach!! – wyciągnęli!
Aż wstyd powiedzieć,
Co było dalej!
Wszyscy na siebie
Poupadali:
Rzepka na dziadka,
Dziadek na babcię,
Babcia na wnuczka,
Wnuczek na Mruczka,
Mruczek na Kicię,
Kicia na kurkę,
Kurka na gąskę,
Gąska na boćka,
Bociek na żabkę,
Żabka na kawkę
I na ostatku
Kawka na trawkę.

- ▶▶ Posłuchaj fragmentu wiersza *Rzepka*.
- ▶▶ Wymień bohaterów wiersza, pokazując ich na ilustracji.
Zwróćmy uwagę, czy dzieci prawidłowo pokazują Kicię, Mruczka i kawkę. Mruczek często kojarzy się dzieciom z kotkiem, a tutaj Mruczek to pies.
- ▶▶ Policz, ile postaci występuje w wierszu.
- ▶▶ Posłuchaj jeszcze raz fragmentu wiersza i połącz strzałkami bohaterów zgodnie z tekstem. Pierwszą strzałkę, zaznaczoną już na rysunku, narysuj po śladzie.
- ▶▶ Kto pierwszy ciągnął rzepkę? Kto był następny? Wymień kolejne osoby i zwierzęta stojące za rzepką. Pomogą ci w tym linie strzałek.
- ▶▶ Doklej numery przy obrazkach ludzi i zwierząt, pokazujące ich kolejność za rzepką.
- ▶▶ Jaki numer ma babcia? A Kicia? A bociek?

Ćwiczenie 4

- ▶▶ Posłuchaj innego fragmentu wiersza *Rzepka*.
Nauczyciel czyta fragment, zawieszając głos na „Dziadek na...” i prosi dzieci, aby spróbowały odgadnąć dalszą część utworu. Mogą się wspierać ilustracją z narysowanymi strzałkami. Na końcu nauczyciel dodaje dwa ostatnie wersy.
Potem nauczyciel czyta jeszcze raz początek i koniec, a dzieci uzupełniają brakujący fragment.

STRONY 28–29 Wprowadzenie do dodawania

Ćwiczenie 1

- ▶▶ Popatrz na fotografie. Jakie owoce rozpoznajesz?
- ▶▶ Ile jabłek jest w koszyku? Ile jabłek leży obok? Ile jest razem jabłek?
- ▶▶ Przeczytaj podpis pod ilustracją. Czy wiesz, jaką liczbę należy wkleić w okienku? [3] Znajdź tę liczbę w naklejkach i wklej w okienku.
Analogicznie pracujemy z kolejnymi zestawami owoców.

Ćwiczenie 2

- ▶▶ Przeczytaj ponownie podpis pod jabłkami. Zamiast pisać: 2 i 1 to 3 możemy zapisać: $2 + 1 = 3$. Taki zapis czytamy: 2 dodać 1 równa się 3.
Nauczyciel zapisuje na tablicy oba zapisy: 2 i 1 to 3 oraz $2 + 1 = 3$. Tłumaczy, że takie działanie nazywamy dodawaniem.
- ▶▶ Możemy też powiedzieć, że 3 to wynik dodawania 2 + 1.
- ▶▶ Przeczytaj zapisy z tablicy najpierw po cichu, a potem na głos.
- ▶▶ Wytnij teraz działania umieszczone na marginesie strony i dopasuj je do odpowiednich zapisów umieszczonych pod zestawami owoców.
- ▶▶ Przeczytaj oba zapisy pod śliwkami.
Analogiczne polecenie zadajemy odnośnie do pozostałych zestawów owoców.
- ▶▶ Wklej działania pod odpowiednimi obrazkami.

Ćwiczenie 3

Pracujemy analogicznie jak z ćwiczeniem 1.

Polecenia dodatkowe

- ▶▶ Ilu rzodkiewek brakuje do 10? A marchewek?
- ▶▶ Ile opakowań czosnku trzeba kupić, aby mieć łącznie 20 główek czosnku?
- ▶▶ Ile siatek z paprykami trzeba kupić, aby mieć razem 9 papryk? A 12?

Ćwiczenie 4

Pracujemy analogicznie jak z ćwiczeniem 2.

STRONY 30–31 Dodawanie w zakresie 10

Ćwiczenie 1

Dzieci mogą rozwiązać to zadanie samodzielnie. Tym, które dobrze sobie radzą z rachunkami, możemy polecić, aby zakryły kartką rysunki z wagonikami i wykonywały obliczenia w pamięci (bez zliczania potworków w wagonikach).

Ćwiczenie 2

Dzieci mogą rozwiązać to zadanie samodzielnie. Tym, które dobrze sobie radzą z rachunkami, możemy polecić, aby nie dorysowywały kropek na kostkach, tylko od razu ustalały w pamięci wynik dodawania.

STRONA 32 Obliczenia pieniężne

Ćwiczenia 1 i 2

Te zadania dzieci mogą rozwiązać samodzielnie.

STRONY 33–34 Wprowadzenie do odejmowania

Ćwiczenie 1

▶▶ Przeczytaj pierwsze działanie. Popatrz na rysunek obok. Działanie $8 - 3$ zostało zilustrowane za pomocą pomarańczy: było 8 pomarańczy i 3 włożono do koszyka. Ile pomarańczy zostało poza koszykiem?

▶▶ Wytnij karteczki z działaniami z marginesu strony i ułóż je przed sobą. Przeczytaj po cichu wszystkie działania.

▶▶ Popatrz na fotografię z ananasami. Ile jest wszystkich ananasów? Ile ananasów włożono do koszyka? Ile ananasów zostało poza koszykiem? Wybierz działanie, które pasuje do tej sytuacji. Przeczytaj to działanie. Wklej je obok ananasów.

Analogiczne polecenia formułujemy odnośnie do kolejnych przykładów.

Zwróćmy dzieciom uwagę, że nie jest ważne, które owoce są w koszyku – czy te z lewej, czy te z prawej strony, czy nawet gdy „schowamy” do koszyka środkowe owoce. W każdym wypadku wynik odejmowania będzie taki sam.

Ćwiczenie 2

▶▶ Popatrz na fotografię przedstawiającą słoiki miodu. Ile jest wszystkich słoików? Ile słoików włożono do koszyka? Ile słoików pozostało poza koszykiem?

▶▶ Przeczytaj działanie zapisane obok i ustal jego wynik. Zaznacz ten wynik pętlą. Jaką liczbę zaznaczyłeś? Przeczytaj całe działanie jeszcze raz. [sześć odjąć trzy równa się trzy]

▶▶ Popatrz na puszki z zupą. Jaka to zupa? [pomidorowa] Przeczytaj działanie zapisane obok. Czy wiesz jaki jest jego wynik?

▶▶ Sprawdźmy, czy masz rację. Ile puszek z zupą należy włożyć do koszyka? [2] Narysuj odpowiedni koszyk. Ile jest puszek poza koszykiem? Czy taki był twój wynik działania: 4 odjąć 2?

Analogicznie pracujemy z pozostałymi przykładami.

STRONA 35 Odejmowanie przez skreślanie

Ćwiczenie

▶▶ Spójrz na rząd pomarańczowych kóteczek. Ile jest wszystkich kóteczek? Ile kóteczek zostało skreślonych? Ile kóteczek pozostało nieskreślonych? Spójrz na działanie zapisane pod spodem. Czy pasuje ono do tego rysunku? Dlaczego?

▶▶ Czy wiesz, jaki jest wynik tego działania? Czy dobrze połączono zatem to działanie z wynikiem?

▶▶ Ile jest fioletowych trójkątów? Przeczytaj działanie zapisane pod nimi. Ile trójkątów należy skreślić? Ile trójkątów pozostanie nieskreślonych? Jaki jest zatem wynik działania: 6 odjąć 2? Połącz działanie z odpowiednią liczbą, będącą jego wynikiem.

Analogicznie omawiamy kolejne przykłady.

Warto zwrócić dzieciom uwagę na to, że nie ma znaczenia, które elementy skreślimy, byle ich liczba była zgodna z zapisem.

Polecenie dodatkowe

▶▶ Której liczbie nie przyporządkowano żadnego działania? [9] Czy umiesz wymyślić odejmowanie, którego wynikiem będzie 9?